

Prijetno tudi v domačem kraju

Tudi letošnje poletje ni zatajilo: mestne ulice so bile oblite z jarko svetlobo, vročina je puhtela iz razbeljenega asfalta, potili smo se in željno iskali senčne strani ulic. Mi, ki smo iz kdovekaterega razloga ostali v Ljubljani. Mi, ki smo prestari in preslabotni, da bi prenašali morečo vročino Primorja, pa mi, ki bi vse to z veseljem prestali, ko bi si le lahko privoščili kaj tako razkošnega...

Res je, da je velikokrat prav žalostno preživljati poletje v domačem kraju, ko ga vendar »tako dobro poznamo« (vsaj prepričani smo, da ga). Vendar pa se lahko tudi tu prav prijetno zabavamo, če smo le pripravljeni pokazati malo dobre volje. Kakorkoli že, pred vami je anketa, ki bo v nekaj potezih prikazala ljubljansko poletje, takšno in drugačno.

Prvega sogovornika sem našla pri novem lokalu, ki je že od vsega začetka obratovanja Ljubljancanom zelo pri srcu.

Miloš, študent, se ga tudi ne izogiba, kot mi je povedal. »Kar reden gost sem v Makalanci; skoraj bi me lastnik lahko prišel med svoj inventar! Zakaj? No, tu sem tolikokrat, kot bi imel abonma pri njih.

Trenutno nimam kaj boljšega početi, kot da malo študiram in se malo več klatim okrog. Po Ljubljani, ja. Še nekaj takih je, ki mi delajo družbo, ampak včasih sem vsega sit in bi kam šel, pa ni denarja... Mogoče bom septembra za nekaj dni šel v Piran k prijateljem, za kaj drugega pa zaenkrat ni možnosti. Glavni vzrok so seveda študijski dolgovi...

Franc T., upokojenec, pravi, da mu poleti ni težko ostati doma, v Ljubljani. »Veste, upokojenci težko prenašamo tisto grozno vročino ob morju, kjer dandanes že težko najdeš malo sence pod borovci. Če že kje je, je tam polno turistov, ki se dobesedno valjajo med vso navlako in odpadki, ki jih velikodušno puščajo za sabo. Hvala lepa za tako letovanje! Pa tudi vsako leto draž-

je je vse. Že nekaj let raje ostajam doma. Z ženo hodiva na sprehode; kamorkoli, le da je malo odmaknjeno od hrupnega Centra. Rožnik je že preveč obljuden, toda Golovec in njegove poti so tisto, kar je vredno obiskati! Tivoli? Kje pa! Tivoli, na žalost, že davno ni več tisto, kar je nekoč bil...

Cecilija M., pravzaprav ni Ljubljanka, poletje pa preživlja v Ljubljani. »Doma sem iz Novega mesta in Ljubljane ne poznam prav dobro. Trenutno živim tu pri sinu, ki me je povabil k sebi. Doma nimam nikogar, ker mi je mož letos umrl, otroka pa živita drugje, hči v Mariboru, sin pa v Ljubljani. Moram reči, da mi je lepše tu, kot bi mi bilo doma zdaj, ko je stanovanje tako prazno... Moji mali vnukinji mi delata družbo, dokler se snaha in sin ne vrneta z dela. Sama imam čas, ker sem od lani upokojena. Vsako dopoldne grem z otrokoma v Tivoli, kjer se igrata z neko deklico, ki jo njena babica tudi pripelje tja. Jaz pa malo poklepetam. Seveda pa je potrebno na poti nazaj obiskati še kakšno slaščičarno!«

Martin K., je pravzaprav »znanec z ulice«, kot pravimo, saj ga pogosto vidim v parku Zvezda. Mirno sedi in opazuje mimoidoče. »Veste, rad imam golobe, pa jih prihajam sem krmilit. Ko bi le videli, kako so se me privadili! Sprva sèm prihajal samo posedat v park, kjer si lahko izberem sončno ali senčno klop – kot pač želim. Samo včasih sem sem prinesel s seboj nekaj krme za golobe. Zdaj pa ne smem več priti praznih rok, saj me ptice kar oblegajo... Doma jih žal ne smem krmiliti, ker sosedje ne marajo »mrhovinarjev«, kot jim pravijo, češ da so golobi nadležni in vse ponesnažijo. Jaz pa jih imam rad že od malih nog... Ne, nikoli ne grem iz Ljubljane. Do-

bro mi je tu, le čemu bi hodil drugam? Že res, da se nekateri čez poletje kar izselijo iz mesta, ampak tisti so po mojem kar bogati, da si to lahko privoščijo. Koliko pa je med upokojenci mojih let takih, ki bi imeli vikend?! Kakorkoli že, jaz sem popolnoma zadovoljen z mojimi golobi in Ljubljano.

Milka O., se je pravkar vrnila z morja, kar že na zunaj kaže njena zagorela polt. »Sem invalidsko upokojena, saj imam cel kup težav z zdravjem. Prejšnji teden sem se vrnila z Malega Lošinja, kamor hodim že dolga leta. Včasih grem tudi pozimi, ker mi tamkajšnja klima ustreza – sem namreč astmatičarka. Zdaj bom najbrž preostanek poletja preživela doma. Tudi v Ljubljani je poleti lepo, le preveč hrupno je. Ne, na poletne prireditve pa ne hodim. Niso po mojem okusu.«

Pa še nekaj mladih sem povprašala, kaj delajo v Ljubljani v času, ko veliko njenih prebivalcev zapusti mesto in se za nekaj časa preseli kdovekam.

Bernarda S., namerava septembra na morje. »Ne vem še, kam bom šla. Glavno je, da ne bo predrago. Prijatelji so mi povedali, da je na morju v septembru mnogo bolj prijetno, kot poleti: ni več tolikšne gneče in visokih cen, morje pa je še vedno toplo. Šla bom še z dvema prijateljicama, ki sta trenutno v Vrsarju.«

Matej B., je študent, »stara kljuka«. Tole je povedal: »Doma sem šele nekaj dni. Počitnice sem v glavnem preživel na potovanju po Franciji in Španiji. Zdaj nameravam opraviti en izpit, potem pa bom šel še za nekaj dni na potep po naših planinah. Kaj mlad človek lahko stori za

čimboljše počitnice doma, v Ljubljani? Možnosti je kar nekaj: letos smo imeli Grafični bienale, ki je vreden ogleda (če te to zanima, seveda), lahko smo obiskovali večerne prireditve v Križankah, odprli so kar nekaj novih lokalov, kjer si lahko posedel na prostem... Mislim, da je letošnja poletna ponudba Ljubljane veliko bogatejša kot prejšnja leta. Kako pa je s kopališči, pa ne vem, ker nikoli ne hodim v bazene. Po mojem so preveč zanemarjeni – mislim na čistočo vode, pa tudi okolice bazenov. No, to je seveda čisto osebno mnenje; morda se motim, ampak bazeni niso zame.

Lidija V., trenutno študira. »Ampak ne tako, kot bi bilo treba! Imam precej težke izpite, toda kako naj študiram, ko pa pričakujem, da pride v teh dneh na obisk moj fant, ki je trenutno v vojski! Seveda bova ostala v Ljubljani, ker ni časa, da bi šla kam na morje. Kino in morda obiski prijateljev bodo na sporedu v teh dneh, vsaj za naju. Prejšnja leta sva vedno hodila na morje ali pa na potepe po Jugoslaviji. Na srečo imava veliko prijateljev, pa bo poletje '82 toliko lepše, prav gotovo pa to ne bo poletje v Ljubljani!«

Nekateri so čisto zadovoljni doma, nekateri bi bili veliko raje kje drugje. Mladi verjetno sanjarijo o romantiki, o pljuskanju morskih valov ob obalo, o večerih ob vinu in glasbi, o vseh nedežvitih poletnih avanturah – pa so morali ostati doma... Najbrž pa je med nami kar precej takih, ki so letovali ob morju, pa so si čisto potihem zaželeli domače sobe in ljubljanskih ulic, kakršne že so...

DORA VODOPIVEC

Konjski rep, pa sosednja Makalona sta postala priljubljeni zbirališči vseh tistih, ki so ostali v vročih poletnih dneh v Ljubljani. Prav gotovo je bilo letošnje poletje Tromostovje najbolj živahen del mesta, kjer se je dogajalo marsikaj, nekateri – najbolj pogumni – so se celo pogнали ohladit v mrzle (in umazane) valove Ljubljanskega morja...

Foto: VITO KOMAC

PO ENEM LETU ŠE BREZ UVOZNEGA DOVOLJENJA

Inkubator ni luksuz, in vendar...

Zaman so vse lepe misli o otroku, kako moramo skrbeti zanj, zlasti v najnežnejšem obdobju, če se v resnici zatakne že pri denarju ali v zadnjem času ob dovoljenju za uvoz nujnih aparatur, kakršen je na primer inkubator. V stari porodnišnici, kjer se že sicer ubadajo s hudimi težavami spričo razmer, v kakršnih delajo, ne razumejo, zakaj ne morejo do inkubatorja, ki ga nujno potrebujejo. Denar zanj so namreč že zdavnaj prispevale delovne organizacije in posamezniki, a zdaj brezpolodno leži v ustanovi, ker ne dobijo uvoznega dovoljenja. Zato je marsikateri dojenček, zlasti tisti, ki ga napade zlatenica že ob rojstvu, v nevarnosti. Zakaj, o tem smo se na kratko pogovarjali z neonatologinjo dr. Moniko Mal.

Oddelek za intenzivno nego novorojencev so lani preselili iz starih, komajda še uporabnih prostorov, v Klinični center. Ker tam nimajo dovolj postelj za porodnice, so matere v večini ostale v stari bolnišnici. Če gre za zdravega dojenčka, potem vse še ne tako gre. Huje je pri nedonošenčku; le-ta ostane na intenzivnem oddelku, mati pa je, na žalost, ločena od njega, kar tudi ni priporočljivo, zlasti ne zaradi dojenja. A to ni najhujše. Na najslabšem so namreč novorojenci, ki so se sicer rodili v pravem času, a jih je prizadela zlatenica.

»Te dojenčke moramo prenašati v prenosnem inkubatorju iz stare porodnišnice po dolgih, hladnih in prepriha polnih podzemnih hodnikih v Klinični center, kar prav gotovo ni zdravo za otroka,« je povedala dr. Monika Mal.

Prenašajo ga namreč na oddelku za intenzivno nego v Klinični center, ker imajo tam inkubator in luči za obsevanje, s katerimi zdravijo takšne

dojenčke. To se jim zdi sila nerazumno ravnanje, kajti v stari porodnišnici imajo prazen prostor, v katerem bi zlahka opravljali fototerapijo, če bi imeli inkubator in bi odpadlo prenašanje otrok in delo, ki ga ob tem imajo.

Luči bodo vsak čas kupili, ker jih proizvajajo v Nišu in zanje ni potrebno dovoljenje. A kaj ti pomaga zvonec, če nimaš kolesa... Luči so namreč vezane na inkubator, ker mora biti otrok v času obsevanja v inkubatorju, da se ne ohladi. Zanj pa bi bilo potrebno uvozno dovoljenje, na katerega čakajo že več kot leto dni!

Naj ob tem še pojasnimo, kaj pomeni obsevanje za otroka, ki ga je prizadela zlatenica ob rojstvu. Zlatenica se pojavi zaradi neskladnosti krvnih grupacij pri starših, zaradi neustreznega RH faktorja in zaradi infekcije. Če je lažje oblike, otrok ni v veliki nevarnosti. A običajno zlatenica narašča, če je ne zdravimo.

»Če prekorači določeno mejo, utegne poškodovati možgane. Posledice so hude, otrok je lahko gluhi, lahko je spastik ali umsko prizadet. Včasih so to reševali s transfuzijo krvi, zdaj pa otroke obsevamo,« je povedala dr. Monika Mal in dodala,

Inkubator – zapletena naprava, ki je rešila življenje že marsikateremu novorojenčku v prvih dneh, celo urah življenja...

Foto: IGOR LAPAJNE